

Dynamiek op de eilanden

Jan Roelof Witting, Rijkswaterstaat Noord-Nederland

"Neem mensen het veld mee in en vertel ze over zand en veiligheid". Daarvoor pleit Jan Roelof Witting. "Soms heerst er bij het zien van stuifkuilen een gevoel van onveiligheid, maar met data kunnen we laten zien dat de duinen alleen robuuster zijn geworden. Communicatie is essentieel!"

Rijkswaterstaat

"Rijkswaterstaat heeft een lange historie in het kustbeheer van Terschelling", vertelt Jan Roelof Witting. "Vroeger draaide het vooral om het vasthouden van zand, de aanleg van (stuif)dijken en het vastleggen van het eiland. Sinds de invoering van het kustbeleid in 1990 gaan we daar losser mee om. Er is een basiskustlijn vastgesteld tussen paal 2 en 26. De kustlijn blijft daar stabiel op zijn plek liggen of bouwt zelfs zeewaarts uit. Doordat er periodiek zandplaten aanlanden, liggen er veel zandreserves op het strand en in de vooroever. Op een experiment na is er op Terschelling nog nooit zand gesuppleerd (zie [Jan Mulder](#)). Het beheer van de duinen verschilt van plek tot plek en hangt af van de achterliggende belangen. Op de westpunt bijvoorbeeld, tussen km 2 en 5, hebben wind en zand vrij spel. Er hebben zich enorme stuifkuilen ontwikkeld, die we tijdens de [excursie](#) zullen zien. In het kustdeel tussen km 15 en 20 is jaren geleden een verstuiwingsproject gestart, met spectaculaire resultaten. Daarover vertelt [Ernst Lofvers](#) meer.

Nieuwe ligging waterkering

"Op dit moment bestaat de primaire waterkering op Terschelling uit vrij kleine dijkring. In de toekomst zal de kering een groter gebied gaan omsluiten, waarbij een deel van de duinen zal gaan fungeren als 'brede kering'. Er is hierover veel overleg geweest met allerlei betrokkenen (zie [Lisa Gordeau](#)). We besteden veel aandacht aan het uitleggen van dit principe aan de bewoners."

Betrokken bij de kust

"Eilandbewoners voelen zich enorm betrokken bij de kust. Veel mensen hebben vers op het netvlies wat hun burens, kennissen, ouders of grootouders deden om de duinen vast te leggen en het eiland op zijn plek te houden. Logisch dat ze hebben moeten wennen aan de 'lossere' manier waarop wij als Rijkswaterstaat nu met de kust omgaan. Vooral de stuifgaten en kerven springen in het oog, maar dat er meer zand in de duinen ligt dan vroeger, is lastig te zien. Bij paal 18 stoven de duinen zover uit dat de branding vanaf het fietspad zichtbaar werd, waardoor bewoners een gevoel van onveiligheid kregen. We hebben toen samen met de bevolking over ongeveer 200 meter het stuivend zand vastgelegd met takkenschermen. Een ander kustdeel hebben we ongemoeid gelaten. De mensen kunnen zelf het verschil in de ontwikkeling zien."

Volgens Witting laaide de discussie over het kustbeheer onlangs weer op na de 'Sinterklaasstorm' van 2013. Witting: "Het water kwam toen tot in de eerste duinenrij en kon niet wegzakken doordat het grondwater zo hoog stond.

Monitoring en communicatie

Witting blijft er op hameren: "Communicatie is ontzettend belangrijk! Trek met mensen het veld in en laat gegevens zien. Met hoogteverschilkaarten kunnen mensen zelf zien dat de duinen robuuster worden. Wat ook belangrijk is, is dat we op het eiland hetzelfde verhaal vertellen. Of het nou Staatsbosbeheer is of de gemeente: we zijn elkaars partners (zie [Freek Zwart](#))."

[download pdf van de presentatie](#)